

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-374-6-9>

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ

Гаркавенко С. В.

*аспірант кафедри цивільного, господарського права та процесу
Академії адвокатури України
м. Київ, Україна*

Україна є демократичною, соціальною і правовою державою. Розвиток енергетики має вирішальний вплив на стан економіки в державі та рівень життя населення. Метою соціальної держави, якою відповідно до Конституції є Україна, має бути забезпечення умов для зростання добробуту громадян.

Важливим кроком на шляху до забезпечення енергетичної безпеки та добробуту громадян є реформа електроенергетики в Україні, що буде спрямована на створення конкурентного ринку, який має низку переваг, зокрема: демонополізація ринку та підвищення ефективності виробництва; зниження цін на електроенергію для споживачів; залучення інвестицій у розвиток галузі.

Законом України «Про ринок електричної енергії» від 13 квітня 2017 року було запропоновано нову модель енергетичного ринку країни. Основними її характерними ознаками можна вказати такі: – держава перестала бути єдиним продавцем та покупцем електроенергії; – виробники електроенергії, електропостачальники, трейдери та великі промислові споживачі працюють на ринкових умовах, де ціна формується не ручним управлінням, а шляхом конкуренції за покупця; – торгівля електроенергією відбувається на таких сегментах нового ринку, як ринок двосторонніх договорів, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок та балансуєчий ринок [1].

Таким чином відбувся перехід від моделі Оптового ринку електроенергії «єдиного покупця».

Основною перевагою впровадження нової моделі ринку електричної енергії потрібно зазначити демонополізацію суб'єктного складу учасників і створення між ними конкуренції. А також можемо

константувати, що ціни на електричну енергію для населення не змінилися та залишилися на рівні серед європейських країн.

Відповідно до затвердженої Постанови КМУ від 30.05.2023 № 544 затверджено тариф на електроенергію для населення до 2,64 грн. (з ПДВ) за 1 кВт·год з 01.06.2023 [2].

Вартість електроенергії в Європі в різних валютах на 19.02.2024 (за 1 кВт·год):

Велика Британія (на 16.02.2024) 0,072 \$ 0,067 € 2,72 грн.

Німеччина 0,068 \$ 0,063 € 2,59 грн.

Франція 0,074 \$ 0,069 € 2,81 грн.

Іспанія (на 16.02.2024) 0,052 \$ 0,049 € 1,99 грн.

Італія (на 16.02.2024) 0,094 \$ 0,087 € 3,55 грн.[3].

Разом з тим, складна система взаєморозрахунків на ринку електричної енергії між учасниками ринку залишилась. Основною причиною можна визначити мараторій на відключення населення при несплаті за спожиту електричну енергію, що був закріплений Постановою КМУ від 05 березня 2022 р. N 206.

З 01.01.2024 вступила в дію Постанова КМУ від 29 грудня 2023 р. N 1405, якою внесено зміни до Постанови КМУ від 05 березня 2022 р. N 206 та залишено дію мараторію виключно в територіальних громадах, що розташовані на територіях, на яких ведуться бойові дії (територія можливих бойових дій, активних бойових дій, активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси) або тимчасово окупованих російською федерацією, відповідно до переліку, затвердженого наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій (до дати припинення можливості бойових дій, завершення бойових дій, завершення тимчасової окупації) [4].

Беручи до уваги вищевикладене, можна зробити висновок, що ринок електроенергії України перейшов від монополю-державного управління до функціонування за правилами ринкових відносин, але втручання держави з регулювання відносин між учасниками ринку має негативний вплив на систему взаєморозрахунків на ринку електричної енергії між учасниками ринку.

Література:

1. Євдокимов В. А. Новий ринок електричної енергії. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2020. № 1 (151). С. 3–11.
2. Інформація з офіційного сайту Міністерства фінансів України URL: [https:// index.minfin.com.ua/ua/tariff/electric/](https://index.minfin.com.ua/ua/tariff/electric/) (дата звернення 19.02.2024).
3. Інформація з офіційного сайту Міністерства фінансів України URL: <https://https://index.minfin.com.ua/ua/markets/electricity/> (дата звернення 19.02.2024).

4. Інформація з офіційного сайту Ліга закон URL: [https://https://ips.ligazakon.net/document/КР220206?an=1](https://ips.ligazakon.net/document/КР220206?an=1) (дата звернення 19.02.2024).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-374-6-10>

ОСОБЛИВІСТЬ ВІДНОСИН БАНКРУТСТВА (НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ) В УКРАЇНІ

Поляков Р. Б.

*доктор філософії в галузі права, докторант
Запорізького національного університету
м. Запоріжжя, Україна*

Відносини банкрутства (неплатоспроможності) виникають унаслідок неплатоспроможності як юридичної, так і фізичної особи. Різниця між суб'єктами стосується лише цих відносин.

У юридичних осіб це відносини банкрутства, а у фізичних – неплатоспроможності.

Водночас законодавець для всіх таких суб'єктів використовує термін, який їх об'єднує, – банкрутство.

Варто зазначити, що відносини банкрутства виникають не з моменту, коли в особи виникла заборгованість за грошовими зобов'язаннями перед кредитором, а з моменту відкриття справи про банкрутство.

Саме судове рішення як процесуальний документ дає життя відносинам банкрутства.

Разом із тим відкриттю провадження у справі передують відносини, пов'язані з прийняттям судом відповідної заяви, її розглядом у підготовчому засіданні з використанням процесуального інструментарію, участю в ньому певних суб'єктів правовідносин тощо.

Однак ці відносини не можна у повній мірі назвати відносинами банкрутства, оскільки вони мають приватноправовий характер і стосуються лише ініціюючого кредитора та боржника.

У випадку проведення підготовчого засідання суду такі відносини вже носять частково публічний характер.

І врешті, відкриття провадження у справі про банкрутство породжує публічний характер відносин, оскільки вони стосуються усіх кредиторів боржника та всього його майна.

Таким чином, відносини, які виникають з моменту прийняття заяви про відкриття справи про банкрутство до початку самої процедури